

Textus: Mt 12,46-50: „Még beszélt Jézus a sokasághoz, amikor íme, anyja és testvérei megálltak odakint, mert beszélni akartak vele. Valaki szólt neki: Íme, anyád és testvéreid odakint állnak, és beszélni akarnak veled. Ő azonban így felelt annak, aki szólt neki: Ki az én anyám, és kik az én testvéreim? Erre kinyújtotta kezét tanítványai felé, és így szólt: Íme, az én anyám és az én testvéreim! Mert aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát, az az én testvérem és az én anyám.

Kedves Testvérek!

A „Helyreállt kapcsolat” ige hirdetés sorozatban egymáshoz kapcsolódó képek vannak velünk ezeken a vasárnapokon, most a gyülekezet, mint család lesz. Választható-e a család? Mondhatom-e egy nap anyámnak, apámnak, hogy már nem vagytok a szüleim? Dönthetek-e úgy, hogy többé már nem számít a vérségi kötelék, a közös gének, a megváltoztathatatlan kapcsolódás? Elsőre úgy tűnik, Jézus pontosan így cselekszik. Felhaborító, megbotránkoztató is lehet valaki számára ez: kategorikusan kijelenti, hogy kik az ő anyja és testvérei: a tanítványi közösség, idegenek, akiket egy más kötelék tart össze: ők azok, akik cselekszik a mennyei Atya akaratát. Az előző vasárnap a gyülekezet, mint otthon képe volt velünk. „Otthon, édes otthon” – hangzott az ismert fordulat. Az ige hirdető azt mondta, hogy ha Jézus, az élő, feltámadt úr van a gyülekezet középpontjában, akkor mindegy lesz mindaz, ami különbség közöttünk, ami egyébként elválasztana. Hiszen több az, ami összeköt minket, mint ami elválaszt. Az is elhangzott, hogy ugyanakkor ez az otthon, a gyülekezet, mint lelki otthon sem lesz tökéletes ebben a földi életben. Most pedig a gyülekezet, mint család képe van velünk. Szorosan összefügg ez az otthon képével. Azért is fontos nekünk ez a kép Gazdagréten, mert sokszor használjuk ezt a képet: a gyülekezet család, akik összetartozunk a Krisztus követésében.

I. Miért meghökkentőek Jézus szavai?

I.1. Nagyon sokféle családból érkezünk a gyülekezeti közösségbe, vannak, akik számára nagyon idegen ez a kép, mert a saját családjuk egy összetartó, jól működő család, amit nem akarnak „elárulni” azzal, hogy a gyülekezeti közösséget családnak mondják. Vannak, akiknek nem ilyen a helyzete és egészen szélsőséges esetben az ember inkább vágynak a gyülekezetbe, mint hogy a saját családjában legyen.

I.2. Jézus szavait egy olyan helyzetből hallottuk, amiben az Őt követőkről mondja, hogy ők a családja. Egy olyan kultúrában, ahol a származási család nagyon erős köteléknek számított, a közösségi hovatartozás rendkívül fontos volt, az egyénnek összességében sokkal kevesebb választása volt, mint ma. Tudhatjuk a történet párhuzamos evangéliumi beszámolóiból, hogy Jézus családjának volt egy előfeltételezése: Jézus magán kívül van, haza akarták vinni. Lehetett ez aggodalom, kontroll is a részükről, de mindenképp félreértették őt és amit tett.

I.3. Jézus szavai azért meghökkentőek, mert szembe mennek korának egyik megkérdőjelezhetetlen kulturális keretével, törvényszerűségével. Az, hogy szembe megy egy korabeli nagyon erős társadalmi renddel, nem azért van, mert Jézus anarchista, hanem mert Isten országában más prioritások vannak. Az az összetartozás, amit Jézus itt kifejez az Ő tanítványi felé, az erősebb, mint a származási kötelék. Sok olyan destruktív szekta van, ami kiemeli a családból a tagjait és meggyőzi őket arról, hogy a gyülekezet az igazi család, szembe állítva a származási családdal a tagjait. Jézus nem ezt teszi. Ő felemeli a tanítványok közötti kapcsolatot a családi kapcsolat jelentőségének szintjére. És tudjuk, hogy ez a szeretet kapcsolat kiáradhat mindenki másra is, körülöttünk is.

I.4. Látnunk kell ugyanakkor az evangélium szerkesztési sajátosságait is: Összességében elmondhatjuk, hogy „...a hitetlenség és elutasítás hosszú tárgyalása, amely a 10. fejezet missziós beszédében kezdődött és folytatódik a 11-12. fejezetek eseményeiben, azzal a meghatározással zárul, hogy Jézus igazi családja azok, akik megteszik Isten akaratát. Máté elbeszélése nem kifejezetten Jézus rokonait bírálja; ők csupán ellentétként szolgálnak, annak hangsúlyozására, hogy akik engedelmeskednek Istennek, azok jelentik Jézus igazi családját. Egy, a vérszerinti rokonságra sokat adó társadalomban egészen kihívó lehetett Jézus tanítása arról, hogy tanítványai lelki családot alkotnak.”

I.5. Jézus szavai azért is állítanak meg, mert sokan azt gondolják: ő csak a szeretetről beszélt és bár az Ószövetség Istene haragos, kegyetlen és bosszúálló, az Újszövetségé kedves, nyájas és szelíd, amilyen Jézus volt. Pedig ő itt most konfrontatív és kategorikus. Kemény leckét ad saját családjának is, de a tanítványoknak is: a mennyei Atya akaratának cselekvésére hív, azaz radikális követésre.

II. Hogyan lehet a gyülekezet, Isten népe család?

Számunkra a legfontosabb kérdés gyülekezeti ként, hogy hogyan is lehetünk Isten népeként, gyülekezeti közösségként család. Mit jelent számunkra, hogy Isten így tekint ránk?

II.1. Ha cselekszi Isten akaratát. Az egyszerű válasz ennyi lehet: Isten akaratának cselekvése az, ami összetart minket, a szeretet parancsának megtartása, elköteleződés Isten mellett. Ez azonban, ha őszintén szembenézünk a kérdéssel, nem fog menni. Ki az, aki tudja cselekedni Isten akaratát teljesen? Jézuson kívül senki – hát akkor ő bizony egyedül lesz ebben a családban... Hadd emeljek ki itt egy fontos sajátosságot. A bűn miatt az ember sok mindenben célt téveszt, nemcsak erkölcsi értelemben, hanem működésben, rutinokban is. A diszfunkcionálisan működő családok sokfélék, de van egy meghatározó közös motívum, ez pedig a bűntudat és bűntudat keltés magas szintje. Ehhez kapcsolódnak azok az üzenetek, hogy „Tartozol. Nem adsz eleget” „Nagyon hálásnak kell lenned.”

„Csak a családon belül van élet, azaz máshol, nélkülünk nem fogsz boldogulni az életben.” „Változnod kell, növekedned kell, különben nem vagy elég jó.” Ez a működés könnyen felütheti a fejét egy gyülekezeti közösségben is, de Isten akarata nem ez. Isten akaratának cselekvéséhez – az ahhoz való képtelenséghez társulhat ez a büntudat, ami egyébként össze is tarthat közösségeket. De Isten szabadítson meg bennünket ettől, mert nem ez a terve, az útja a számunkra. A gyülekezet nem lehet a büntudatkeltés, a büntudatból való igyekezet és szolgálat, kapcsolódás helye.

II.2. Ha mélyen Krisztusban gyökerezik. Isten nép úgy lehet család, ha felfedezi és megéli a közös gyökereit. Működésben különbözőek lehetünk, de a lényegben, a Krisztusban való meggyökerezésben egyek. Mindannyian ugyanúgy elvesztettek voltunk bűneink miatt, de összekapcsolódunk abban, hogy ugyanaz a megváltónk, egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség. Ugyanaz a vérségi kötelék, a Krisztus vére tart össze minket. A Benne való szeretetben lehetünk egyek. A kegyelemben kapcsolódhatunk, aminek talán a legszebb formája az úrvacsorai körben ragadható meg a gyülekezeti közösségünkben.

II.3. Ha vállalja az egymásra való odafigyelés és törődés szolgálatát. Ebből következően születhet meg az összetartozás öröme, a szeretet cselekedetei közöttünk. A család az a hely, ahol szavak nélkül is nyilvánvaló, mindenki számára igaz és valóságos: összetartozunk. Ez az összetartozás pedig nem feltétlenül könnyű. Az odafigyeléshez és törődéshez tudni kell jól kapcsolódni, határokat is tartani, de közel is engedni a másikat, felelősséget vállalni, elhordozni, hogy nem tudom a másikat megváltoztatni. A gyülekezet Isten felnőtt gyermekeinek a családja, azaz nem várhatom el, hogy pótanyukáim vagy apukáim sokasága könnyítse meg az életemet, hogy kicsit elfeledkezhessem felnőtt létem kihívásairól. A gyülekezeti közösségben szembesülnünk kell azzal, hogy fenyeget minket is egymás elhanyagolásának, az elutasításnak, a mérhetetlen önzőségnek a veszélye, ezért meg kell állnunk Isten előtt, és mert Jézus erre hív, a mennyei Atya akaratának követéseként szeretnünk kell egymást. A Krisztus szeretetében gyökerezve szeretetet kell adnunk és kitartóan, cselekedetekkel és valósággal szeretni. Tudjátok, ez most nem a büntudatkeltés, hogy „Nem szeretsz igazán...” – hanem az arra való hívás, hogy Krisztus szeretetéből táplálkozva szánjuk oda magunkat az Isten szeretetének kiadására közöttünk. Közben a gyülekezet sosem lesz olyan, mint egy tökéletes család, mert e földi valóságban létezik és jellemző rá a töredékesség. Isten népe életében, a gyülekezet közösségében egyszerre lehetnek jelen a helyreállítás jelei, a szabadítás valósága, gyógyulhatnak a kötődéssel kapcsolatos sérülések, a családban szerzett sebek. Ez egyébként történhet minden olyan családban is (tehát nem csak a gyülekezetben), ahol segítségül hívják Jézus Krisztust.

III. Hogyan gyógyíthatja Isten a családjunkat?

A gyülekezet, mint család sosem lehet egyszerű megoldás és menekülés a családjunkban lévő gondok, nehézségek elől. Ha küzdelmeink vannak ezen a területen, Istentől várunk szabadítást, a gyülekezet közösségében megoszthatjuk terheinket, testvéreket kaphatunk, társakat, akikkel elhordozható a teher.

Szükségünk van arra, hogy Isten gyógyítsa a gyülekezeti családjunkat és a származási, vagy éppen aktuális családjunkat is. Nagyon könnyű arra fókuszálni, hogy miben lenne szükségünk személyes gyógyulásra a gyermekkori sebeink kapcsán, vagy a hiányok, nehézségek miatt hogyan is lehet szükségünk Istenre. Most azonban nem erre szeretnék először fókuszálni. Arra hívlak, hogy ebben a pontban végig a saját származási családjunk és a gyülekezeti közösség, mint család is legyen velünk.

III.1. A fájdalom, a nehéz érzések, sérelmek megnevezése a jó dolgokkal együtt. Isten jelenlétében, Isten előtt megnevezhető mindaz, ami fáj, ami hiányzott, ami sérelem bennünk a származási családjunk, vagy épp a jelenlegi családjunk felé. Elmondható neki minden: a „Nem értem, miért...” a „Hol voltál akkor...” és hasonló kérdések. Megnevezhető és kimondható mind a származási/jelenlegi családjunkra és a gyülekezetünkre nézve is. Egy ponton pedig ki kell mondani azt is, be kell hozni azt, ami jó, ami épít, ami áldás a számunkra. Ráadásul ki kell mondanunk a felénk elkövetett és az általunk okozott sérelmeket is.

III.2. Megbékélés és megbocsátás. A gyülekezeti közösség az a hely lehet, ahol megélhető, kimondható a megbocsátás, ahol egy lépést tehetünk a megbékélés felé. Kimondható, hogy minek nem szabadott volna megtörténnie és elengedhető az, amit akár évek óta cipelünk. A megbocsátás fontos része a harag kifejezése is, hogy a fájdalom testet ölthessen, megélhető legyen és aztán el lehessen engedni. A Krisztusban nyert bocsánat lehet a forrása, az útja annak, hogy megbocsátunk és megbékélünk.

III.3. Áldássá lenni. Jézus arra hív, hogy legyünk áldás. A családjunkban és a világban egyaránt. Áldássá lenni azt jelenti, hogy nem önmagunkért élünk csupán. Hanem Krisztus jó illata lehetünk a gyülekezetben és ebben a világban. Isten arra hív, hogy a gyülekezet olyan közösség legyen, ami Isten népe és családja itt a földön, és ahol meggyökerezve, megújulva és megerősödve áldás lehetünk. Ott is, ahol nem hisznek Istenben, ahol elutasítják őt. Áldás lehessünk a gyermekeink számára, hogy mi nem olyan törvényszerűségek szerint neveljük őket, ahogyan más, hogy az élet eszközei lehetünk az életükben.

A Lélek tesz minket eggyé, a Szentlélek kapcsol egybe, általa kiálthatjuk: „Abbá, Atya!” Hívjuk hát így Őt segítségül és éljünk abban a boldogságban, hogy Krisztusban többé sosem vagyunk hontalanok. Van kihez tartoznunk. Vár ránk a mennyei haza, Isten népének nagy családja. És ezt az odatartozást senki nem veheti el tőlünk.

Ámen!

Thoma László